

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., a JUDr. Miroslavy Honusové ve věci

žalobkyně: **H. Č.**
zastoupená advokátkou JUDr. Jarmilou Lipnickou Pešlovou
sídlem Přívozká 703/10, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

o žalobě na přezkum rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2020, č. j. MPSV-2020/213583-220/1, ve věci pokuty

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje (dále jen „správní orgán“) ze dne 3. 9. 2020 č. j. MSK 99517/2020, o uložení pokuty 50 000 Kč za přestupek podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o kontrole“).
2. Žalobkyně v žalobě namítla, 1) že nemohlo dojít k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona o kontrole, neboť nemohla porušit povinnosti stanovené v § 10 odst. 2 téhož předpisu, především proto, že v daném okamžiku ještě nebyla de facto v postavení kontrolované osoby – nebyla řádně seznámena s pověřením o provedení kontroly. Daný druh kontroly bylo možno podle žalobkyně oznámit písemně, neexistoval žádný právem aprobovaný důvod pro „přepadový“ způsob kontroly, když kontrolnímu orgánu mělo být známo, že v domě mají trvalé bydliště osoby seniorského věku a s možnými zdravotními obtížemi. Kontrolní skupina řádně neobjasnila svou přítomnost u domu a nepokusila se doručit žalobkyni pověření ke kontrole do vlastních rukou. Žalobkyně dále namítla, 2) že nenaplnila ani podmínku § 82b zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), neboť jí nejsou známy žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by poskytovala sociální služby bez oprávnění. V daném objektu jsou sice ubytovány osoby seniorského věku, avšak na základě podnájemních smluv. Dále žalobkyně namítla, 3) že příkaz ke kontrole, vydaný pouze na její jméno, nebyl způsobilý ke kontrole v prostorách, které požívají ochrany nedotknutelnosti obydlí s ohledem na uzavřené podnájemní smlouvy. Závěrem žalobkyně namítla 4) nepřiměřenou výši sankce. Správní orgán podle ní nepřihlédl ke skutečnosti, že žalobkyně nebyla dosud stíhána pro stejný či obdobný přestupek. Podnikatelům (např. majitelům vrakovišť či autobazarů) je podle žalobkyně napoprvé ukládána za obdobný přestupek sankce maximálně 20 000 Kč.
3. U jednání žalobkyně doplnila, že správní orgán přistoupil ke kontrole bez jakéhokoli předchozího šetření, neopatřil si podklady k tomu, kdo je hlášen k trvalému pobytu na uvedené adrese, rozhodnutí je založeno pouze na tom, že žalobkyně byla uznána vinnou ze spáchání přestupku podle zákona o sociálních službách v roce 2017. Žalobkyně poukázala na § 3 zákona o kontrole, z něhož dovozovala, že kontrolní orgán je povinen opatřit si před zahájením kontroly podklady pro posouzení, zda kontrolu zahájit. Dále poukázala na judikaturu ohledně postupu správního orgánu při využití pravomoci ke kontrole (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017 č. j. 6 As 113/2017-82 a jemu předcházející rozsudek krajského soudu). Žalobkyně namítla, že rozhodnutí obou stupňů se nevypořádala s naplněním zákonné podmínky pro zahájení kontroly, tedy, že k odstranění pochybností o užívání obydlí nebylo možno postupovat jinak. Žalobkyně po celou dobu namítala, že nemůže narušit soukromí dalších osob, které mají v domě bydliště - pracovník provádějící kontrolu měl poskytnout žalobkyni příslušné vysvětlení. Při výměře sankce nebyly vyhodnoceny polehčující okolnosti, že žalobkyně nebyla řádně poučena (viz předchozí věta) a nebyly vzaty v potaz její příjmové a majetkové poměry.

4. Žalovaný ve vyjádření setrval na závěrech svého rozhodnutí a zdůraznil, že neohlášená kontrola se uplatní v případech, kdy by jiné zahájení mohlo zmařit účel kontroly. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že správní orgán zahájil oznámením ze dne 29. 11. 2019 správní řízení s žalobkyní ve věci přestupku podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona o kontrole, kterého se měla dopustit jednáním dne 7. 11. 2019 popsáním v oznámení. Tomu předcházelo pověření tříčlenné kontrolní skupiny ke kontrole žalobkyně dne 7. 11. 2019 na adrese K. X, S. O., s předmětem kontroly vymezeným jako kontrola fyzické osoby podle § 82b zákona o sociálních službách, které nebylo vydáno rozhodnutí o registraci, když nasvědčují skutečnosti tomu, že u této osoby jsou poskytovány sociální služby bez oprávnění. Kontrolní skupina popsala události ze dne 7. 11. 2019 v záznamu s připojenou fotodokumentací objektu na uvedené adrese. Podle záznamu hovořila kontrolní skupina po zazvonění na zvonek u domu nejprve s neznámým mužem, který poté přivolal žalobkyni. Kontroloři sdělili žalobkyni, že jsou z krajského úřadu, mají pověření ke kontrole, a zda jí ho mohou předložit. Žalobkyně uvedla, že žádné pověření nechce, kontrolory dovnitř nepustí. Na tom žalobkyně setrvala i po několikerém poučení o povinnosti zajistit součinnost, s tím, že dovnitř pustí jen policii, pokud bude mít soudní příkaz k domovní prohlídce. Žalobkyně sdělila, že jde o soukromý objekt a všechny osoby, které tam žijí, jsou tam přihlášeny k trvalému pobytu. Uvedla také, že už jednou kontrolu z krajského úřadu do domu pustila a poté dostala pokutu 150 000 Kč, a proto s krajským úřadem skončila a kontrolní skupinu do domu nepustí. (Ze správního spisu je dále patrné, že žalobkyni byl rozhodnutím krajského úřadu ze dne 23. 1. 2018 uložen správní trest pokuty ve výši 150 000 Kč za poskytování pobytových sociálních služeb na adrese shodné s nynějším místem kontroly, a to za období minimálně od 1. 6. 2016 do 4. 12. 2017.) Do protokolu dne 23. 6. 2020 žalobkyně vypověděla, že kontrolní skupinu nepustila do nemovitosti z důvodu obavy o neporušitelnost domovní svobody ostatních tam žijících osob, které jsou v rizikové skupině. Předmětnou nemovitost má v nájmu, dělá zde osobního asistenta, tedy nepodnikatelskou činnost, není nikde zaměstnána. Nemovitost by byla ochotna zpřístupnit ke kontrole po předchozí domluvě, potřebovala by oznámení dopředu s ohledem na zde žijící osoby. Správní orgán rozhodnutím ze dne 3. 9. 2020 uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 15 odst. 1 písm. a) a § 10 odst. 2 zákona o kontrole, jehož se dopustila tím, že dne 7. 11. 2019 odmítla předložení pověření ke kontrole a odmítla vpustit kontrolní skupinu dovnitř objektu na adrese K. X, S. O., za což jí byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.
7. Předložení pověření ke kontrole je povinností kontrolujícího a právem kontrolované osoby (viz § 9 písm. c/, § 10 odst. 1 písm. a/ zákona o kontrole), v daném případě však toto předložení znemožnila sama žalobkyně, když odmítla převzít pověření. Krajský soud připomíná, že kontrolu lze zahájit i bez přítomnosti kontrolované osoby, s tím, že pověření je jí předloženo dodatečně (srov. § 5 odst. 3 zákona o kontrole), takže nelze klást rovnítko mezi širší pojem kontrolovaná osoba (ve smyslu § 1 odst. 1/ zákona o kontrole) a užší pojem - osoba, již bylo předloženo pověření ke kontrole. Názor žalobkyně, že nebyla

kontrolovanou osobou, dokud nepřevzala pověření ke kontrole, tak neobstojí. Pokud jde o „přepadový způsob“ kontroly, soud se zcela ztotožňuje se správními orgány v tom, že účelem zvoleného postupu bylo prověřit, zda žalobkyně nepokračuje v činnosti, k níž nemá registraci, a za níž byla již v minulosti pokutována. Nebylo tedy žádoucí, aby se žalobkyně na kontrolu jakkoli dopředu připravovala. Soud ve shodě s žalovaným odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004 č. j. 6 A 99/2002-52, týkající se rizika případné manipulace se skutečnostmi, které mají být prověřeny. Tvrzení žalobkyně v žalobě, že kontrolní skupina řádně neobjasnila svou přítomnost u domu a nepokusila se doručit žalobkyni pověření ke kontrole, odporuje obsahu správního spisu, přičemž proti podkladům pro rozhodnutí žalobkyně ve správním řízení ničeho nenamítala. Žalobní námitka 1) je nedůvodná.

8. Podle § 82b zákona o sociálních službách, registrující orgán je oprávněn provádět kontrolu i u fyzických a právnických osob, kterým nebylo vydáno rozhodnutí o registraci, nasvědčují-li skutečnosti tomu, že u těchto osob jsou poskytovány sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování. Soud na rozdíl od žalobkyně má v souladu se správními orgány za to, že pokud žalobkyně v nepřítomnosti vzdálené minulosti poskytovala bez oprávnění sociální služby, a to v tomtéž objektu, v němž i nadále působí, postačuje to jako důvod pro kontrolu ve smyslu výše citovaného ustanovení. Právě kontrolou v daném objektu by bylo možno odstranit pochybnosti o tom, k jakým účelům je obydlí užíváno (viz § 7 zákona o kontrole), zda pouze k podnájmu osobám seniorského věku s možnými zdravotními obtížemi, jak tvrdila žalobkyně, či též k jiným účelům, sledovaným zákonem o sociálních službách. Žalobní námitka 2) je nedůvodná.
9. Podle § 3 odst. 1 zákona o kontrole, kontrolní orgán může (zvýrazněno soudem) provádět před zahájením kontroly úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu. Soud nesdílí názor žalobkyně o povinnosti kontrolního orgánu opatřit si podklady ve smyslu citovaného ustanovení, když to nevyplývá ani z textu zákona, ani z důvodové zprávy k němu, která naopak uvádí: *Jedná se tedy o institut, který kontrolní orgán může, ale nemusí nutně využít, neboť je na jeho uvážení, samozřejmě zohledňujícím povahu konkrétní kontroly, zda je třeba určité předběžné kontrolní úkony provést.* Soudu není zřejmé, čeho by kontrolní orgán dosáhl, pokud by si dopředu zjistil, zda či kdo má na dané adrese hlášen trvalý pobyt, tedy, jak by tato okolnost souvisela s prověřováním, zda tam jsou či nejsou poskytovány sociální služby bez oprávnění. Odkaz žalobkyně na judikaturu nepovažuje soud za přílehlavý, neboť označená rozhodnutí se týkala ochrany hospodářské soutěže, která je právními předpisy upravena do mnohem větších podrobností než soudem nyní přezkoumávaná věc. Nadto je třeba zdůraznit, že soud zde těžko může zkoumat *průběh a výsledek místního šetření* (jak citovala žalobkyně z judikatury), když u žalobkyně kontrola neproběhla, a to právě z důvodu neposkytnutí součinnosti žalobkyní. Ani tato námitka, vznesená u jednání, není důvodná.
10. Podle čl. 12 odst. 1 až 3 Listiny základních práv a svobod, obydlí je nedotknutelné. Není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí. Domovní prohlídka je přípustná jen pro účely trestního řízení, a to na písemný odůvodněný příkaz soudce. Způsob provedení domovní prohlídky stanoví zákon. Jiné zásahy do nedotknutelnosti obydlí mohou být zákonem dovoleny, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, mohou být takové zásahy

zákonem dovoleny, též je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy. Již v bodě 8 tohoto rozsudku soud zmínil § 7 zákona o kontrole, který navazuje na citovaný článek Listiny základních práv a svobod, když ve větě druhé a třetí uvádí: Do obydlí je kontrolující oprávněn vstoupit jen tehdy, je-li obydlí užívané k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti nebo v případě, kdy se mají prostřednictvím kontroly odstranit pochybnosti o tom, zda je obydlí užívané k těmto účelům (zvýrazněno soudem) a nelze-li dosáhnout splnění účelu kontroly jinak. Vlastníci nebo uživatelé těchto prostor jsou povinni kontrolujícímu vstup umožnit. Soud připomíná, že v pověření ke kontrole nebyla uvedena jen žalobkyně jako kontrolovaná osoba, ale také místo kontroly – dům na konkrétní adrese. Zároveň soud souhlasí se správním orgánem, který v rozhodnutí ze dne 3. 9. 2020 vyhodnotil tvrzení žalobkyně, že chránila domovní svobodu jiných osob, žijících na dané adrese, jako zcela účelové tvrzení, když žalobkyně odmítla součinnost zcela, nepřevzala pověření (tedy nemohla si ani ověřit, co je v něm uvedeno), nepustila kontrolní skupinu ani na pozemek, natož do domu. S tím ostatně koresponduje i vyjádření žalobkyně bezprostředně v den kontroly, jak je patrné ze záznamu ze dne 7. 11. 2019 (už jednou kontrolu z krajského úřadu do domu pustila a poté dostala pokutu, a proto s krajským úřadem skončila a kontrolní skupinu do domu nepustí). Z tohoto záznamu také bez pochyb plyne, že žalobkyně byla pracovníky kontrolní skupiny opakovaně poučena o potřebné součinnosti. Naplněním dílčí podmínky § 7 zákona o kontrole (nelze-li dosáhnout splnění účelu kontroly jinak) se správní orgán výslovně zabýval na str. 6 v 1. odstavci rozhodnutí ze dne 3. 9. 2020, a soud s jeho závěry zcela souhlasí, když předchozí přestupek žalobkyně se týkal poskytování pobytových sociálních služeb bez oprávnění. Žalovaný se s odůvodněním prvostupňového rozhodnutí ztotožnil. Žalobní námitka 3) včetně jejího doplnění u jednání je nedůvodná.

11. Podle § 15 odst. 2 zákona o kontrole, za přestupek podle odstavce 1 písm. a) – tedy za nesplnění některé z povinností podle § 10 odst. 2 - lze uložit pokutu do 500 000 Kč. Žalobkyni byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč, přičemž správní orgán se v odůvodnění rozhodnutí ze dne 3. 9. 2020 pečlivě a podrobně zabýval jak materiální, tak formální stránkou přestupku a polehčujícími i přitěžujícími okolnostmi (str. 6-7). Soud považuje jeho hodnocení za logické, správné a dostačující. Správní orgán přihlédl i k tomu, že žalobkyně se takového přestupku dopustila poprvé a vzal v potaz i její příjmové a majetkové poměry. Vzhledem k tomu, že žalobkyně byla pracovníky kontrolní skupiny opakovaně poučena o potřebné součinnosti (viz bod 10 tohoto rozsudku), nemůže obstát její námitka v tomto směru ani v rovině posuzování výše pokuty. Pokud žalobkyně srovnávala svůj přestupek s přestupky majitelů vrakovišť či autobazarů, soud to považuje – mírně řečeno – za nepřiléhavé, když žalobkyně zcela zjevně odhlíží od konkrétních okolností případu, tedy toho, že mělo být prověřeno, zda žalobkyně nepokračuje v poskytování sociálních služeb bez příslušného povolení, přičemž adresátem takových služeb bývají osoby se sníženou soběstačností, závislé na pomoci jiných osob. Žalobní námitka 4) včetně jejího doplnění u jednání je nedůvodná.
12. Krajský soud tedy neshledal žalobní námitky důvodnými, proto žalobu zamítl v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
13. V řízení byl plně procesně úspěšný žalovaný, kterému v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že podle obsahu spisu žalovanému žádné náklady řízení nad běžnou úřední činnost nevznikly, soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[Zadejte text.]

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 29. března 2022

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje